

Türk Toraks Derneği Barış ve Sağlık Bildirgesi

Savaşsız Bir Dünyada Nefes Almanın Önemi

Temel Çelişki: Savaş ve Tıbbın Doğası

Savaşın Felsefesi:

Öldürme hakkını meşrulaştırır.
Zafer ve başarı söylemleriyle
yaşam hakkı ihlallerini gizler.

Tıbbın Felsefesi:

Yaşamı korumaya adanmıştır.
'Önce zarar verme' ilkesine,
bilimsel ve etik değerlere dayanır.

Savaşın ve tıbbın varoluşsal felsefeleri birbirleriyle bağdaşamaz.

*Yapay zekâ ile üretilmiş
görsel.*

Savaşın Ağır İnsani Bilançosu

%80

Savaşlarda ölenlerin sivil oranı.

En Kırılgan Gruplar

Kadınlar, yaşlılar ve çocuklar orantısız şekilde etkilenmektedir.

10-20 Kat Artış

Çatışmadan kaçan ve mülteci kamplarında yaşayan nüfusta ölüm oranlarındaki artış.

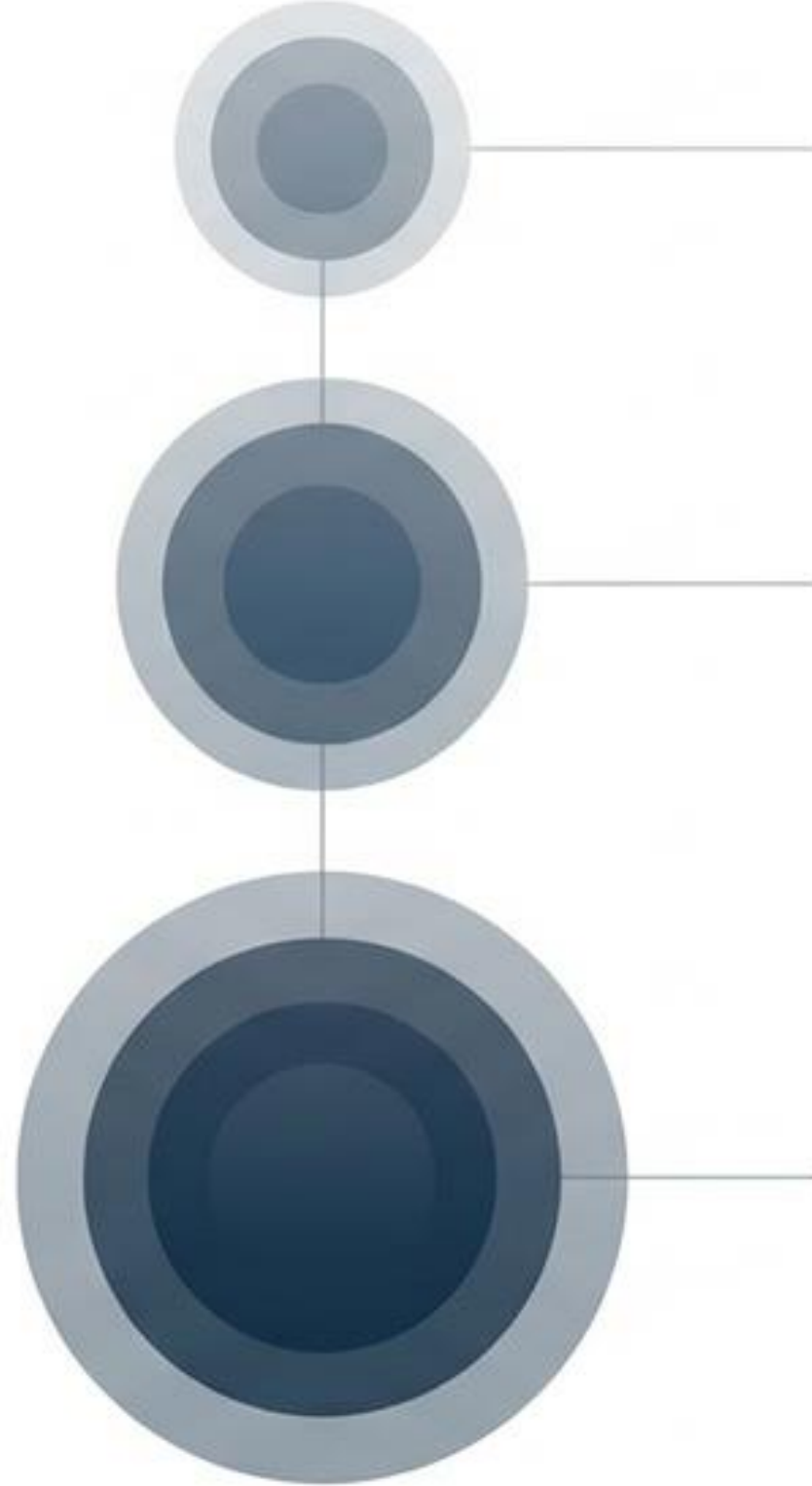
İkincil Etkiler

Yetersiz barınma, gıda ve suya erişim kısıtlılıkları nedeniyle bulaşıcı hastalıklarda patlama.

Solunum Sistemindeki Yıkım

Psikolojik ve Nesiller Arası Yük

Kalıcı Nöropsikiyatrik Etkiler:

Travma Sonrası Stres Bozukluğu (TSSB), depresyon ve anksiyetenin kronikleşmesi.

Ahlaki Yaralanma (Moral Injury):

Bireyin en derin ahlaki inançlarını ihlal eden olaylara (cinayete tanık olma, engel olamama) verdiği derin bilişsel ve duygusal tepki.

Nesiller Arası Aktarım:

Travmanın psikolojik, kültürel ve epigenetik boyutlarıyla gelecek nesillere taşınması.

Gözlerimizin Önündeki Kriz: Gazze'de İnsani Kayıplar

>70.000

Ekim 2023'ten bu yana rapor edilen ölümlerin sayısı (Büyük çoğunluğu kadın ve çocuk).

%30

Gazze'deki çocuklarda akut yetersiz beslenme oranı (Entegre Gıda Güvenliği Aşama Sınıflandırması - IPC verisi).

2-4 / 10.000

Her gün açlık ve hastalık etkileşimi nedeniyle ölen kişi/çocuk sayısı. Famine (kıtlık) senaryosu gerçekleşiyor.

Gazze'de Sistemik Çöküş ve Hukuk İhlalleri

Altyapı Yıkımı:

Altyapının %88'i, okulların %60'ı ve neredeyse tüm üniversiteler hasar gördü veya yıkıldı.

Ekosistem Zehirlenmesi:

Her gün atılan tonlarca patlayıcı, bölgeyi nesiller boyu yaşanamaz hale getirecek toksik kirlenmeye neden oluyor.

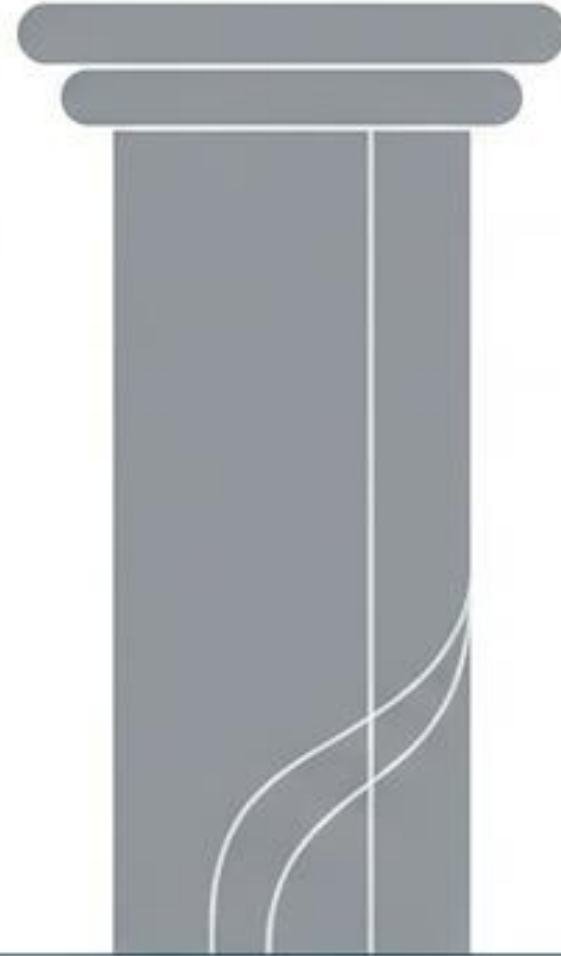
Uluslararası Hukuk (Cenevre Sözleşmeleri):

Hastanelerin, sivillerin, okulların ve su/gıda depolarının kasıtlı olarak, sivillerin, okulların ve su/gıda depolarının kasıtlı olarak hedef alınması açık birer savaş suçudur.

Barışı Yeniden Tanımlamak

Negatif Barış:

Sadece savaşın ve doğrudan şiddetin olmaması durumu. Toplumsal istikrarı garanti etmez.

Pozitif Barış:

Şiddetin yokluğuna ek olarak barışı, refahı ve sürdürülebilir kalkınmayı sağlayan tutumlar, kurumlar ve yapılardır.

Temel Kavram: Sağlık sadece hastalığın olmaması değil, tam bir iyilik halidir. Barış da sağlıklı bir yaşamın temel önkoşuludur.

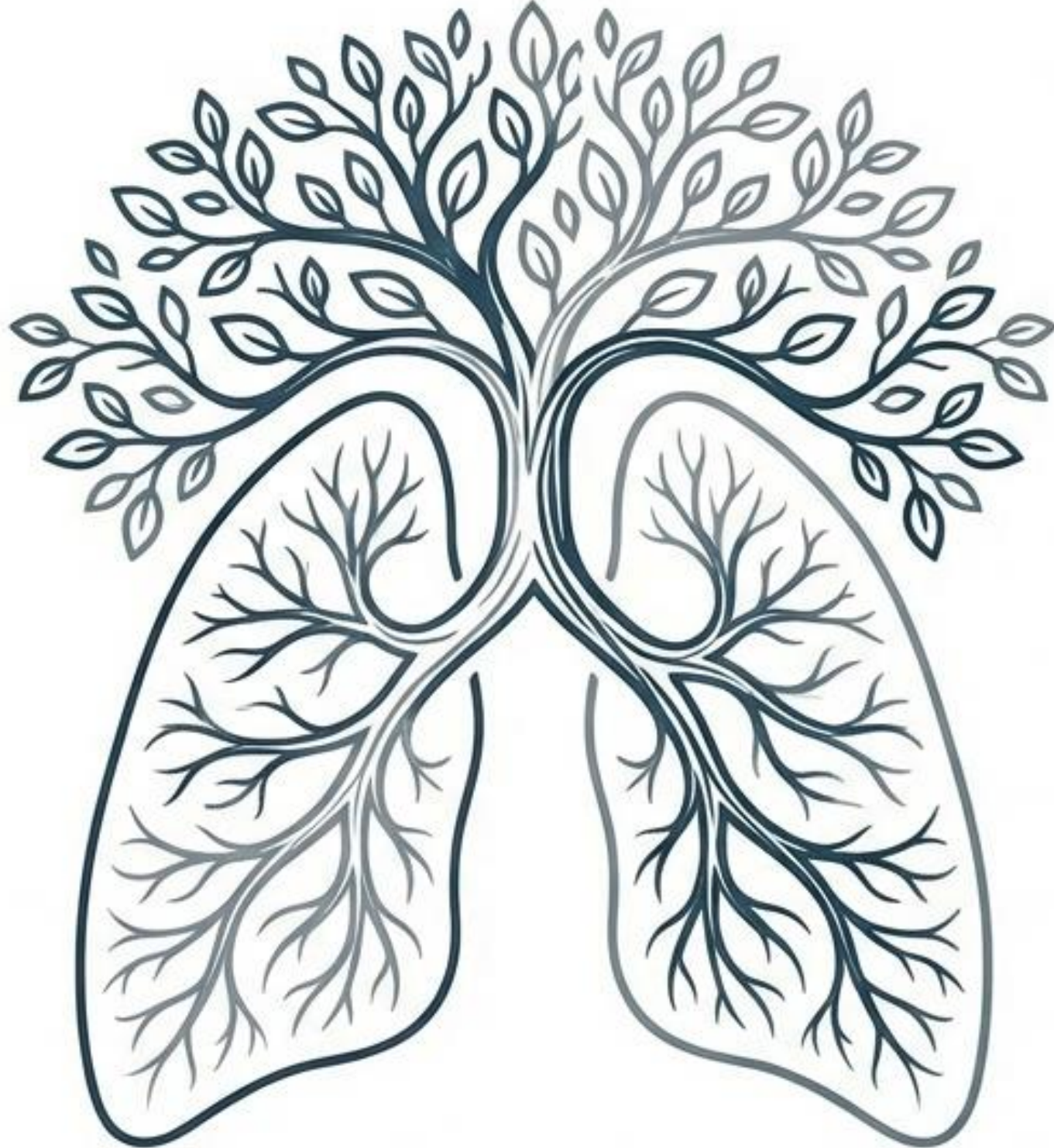
Pozitif Barışın Sütunları

Türkiye Verisi (IEP 2024)

IEP 2024 Raporu'na göre Türkiye, 2013-2022 arası Pozitif Barış Endeksi'nde %7,8 düşüş yaşamıştır (Avrupa bölgesindeki en büyük düşüş) ve küresel sıralamada 3.29 puanla 91. sıradadır.

Çevresel Barış ve Akciğer Sağlığı

- Barış sadece insan ilişkileriyle sınırlı değildir; doğa ile uyumlu, sürdürülebilir bir yaşam biçimidir.
- Hava kirliliği, iklim değişikliği ve çevresel yıkım modern çağın savaş dışı tehditleridir.

Kritik Gösterge: Karbon emisyonlarının azaltılması ve temiz hava politikaları temel barış stratejileridir. Akciğer sağlığı, çevresel barışın en doğrudan ve ölçülebilir göstergesidir.

Tıbbın Savunuculuk Görevi

Hekimlerin sorumluluğu, sadece savaşta yaralananları tedavi etmekle sınırlı değildir.

Sağlık Yoluyla Barış (Peace through Health): Tütün kullanımıyla mücadele etmek nasıl mesleki bir sorumluluksa, savaşa karşı çıkmak ve barışı savunmak da hekimler için temel bir mesleki görevdir.

Amaç sadece 'negatif barış' değil; insan hakları, demokratik yönetim ve toplumsal refahı içeren tam bir iyilik halini inşa etmektir.

Sivil Toplumun Rolü ve Eğitimin Gücü

Sivil Toplum Kuruluşları (STK)

İnsan hakları ihlallerini izleme, belgeleme ve savunuculuk yapma konusunda kritik aktörlerdir. Toplumsal uyumu ve barış inşasını kolaylaştırırlar.

Tıp Eğitimi

Geleceğin sağlık çalışanlarını barış inşasına hazırlamak için tıp müfredatına insan hakları temelli yaklaşımlar eklenmelidir.

Özellikle göğüs hastalıkları disiplninde “atışma ve savaş ortamlarında akciğer sağlığı” zorunlu bir eğitim modülü olmalıdır.

Türk Toraks Derneği Barış ve Sağlık Bildirgesi (Bölüm 1)

- 1. Temel Önkoşul:** Derneğimiz, barışı halk sağlığının vazgeçilmez ve temel bir önkoşulu olarak kabul eder.
- 2. Politika Entegrasyonu:** Yaşam hakkı ve toplumsal refah üzerindeki olumlu etkileri nedeniyle, barış politikalarının halk sağlığı stratejileriyle entegre edilmesini savunur.
- 3. Sürekli Savunuculuk:** Barışın bir halk sağlığı meselesi olduğunu, başta bilimsel platformlar ve kamusal alan olmak üzere her mecrada aktif olarak savunacaktır.

Eğitim ve Eylem Taahhütleri (Bölüm 2)

4. Müfredat Güncellemesi: Savaşın solunum sistemine etkilerinin (kimyasal maruziyet, hava kirliliği, psikolojik travma) tıp ve uzmanlık eğitim programlarına dahil edilmesini şart koşar.

5. Bilimsel Araştırma: Barış ve akciğer sağlığı ilişkisi üzerine yapılacak tüm bilimsel araştırmaları teşvik edecek ve destekleyecektir.

6. Toplumsal Farkındalık: Geçmiş ve mevcut savaş ortamlarından elde edilen gerçek vaka deneyimlerini eğitim materyali olarak kullanarak toplumsal bilinci artıracak faaliyetler yürütecektir.

Yaşam Hakkı Dokunulmazdır

Yaşam hakkı hiçbir koşulda ihlal edilemez.

Türk Toraks Derneği, başta Gazze'de yaşananlar olmak üzere her türlü soykırıma açıkça karşı olduğunu ilan eder.

Tüm insanların sağlıklı bir çevrede, barış içinde yaşama hakkını korumak için çabalarını kararlılıkla artıracığını taahhüt eder.